

Нагочій А. Д.,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ВОЛОДІННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ

Національна поліція має бути готова брати на себе додаткові спеціальні завдання, працювати в складних умовах, з великим моральним і фізичним навантаженням. Слід зазначити, що особливі умови можуть бути спричинені як соціальними явищами суто криміногенного характеру, якими, зокрема, можуть бути дії озброєних злочинців, так і соціальними явищами некриміногенного характеру, зокрема політичними, спортивними, культурними або дестабілізація публічних масових заходів[1].

Особливі умови, у свою чергу, разом утворюють надзвичайний чи воєнний стан. У юридичній літературі надзвичайною ситуацією вважається порушення нормальних умов життя і праці людей, викликане аварією, катастрофою, стихійним лихом, епідемією, пожежею або іншою небезпечною подією, що призвело до загибелі людей (може призвести). Або щодо воєнного стану, який наразі впроваджено у нашій країні, що пов'язаний з військовою агресією Російської Федерації. Поліцейські часто працюють у складних конфліктних, а часом і надзвичайних ситуаціях. При цьому цілком природно, що вони страждають від високого нервового напруження та психічного стресу. До поліцейських та їх професійної підготовки пред'являються високі вимоги. Актуальною проблемою сьогодення є пошук шляхів реалізації нових підходів у техніко-психологічній підготовці працівників МВС. У цьому напрямку оперативна тактика поліції відіграє вирішальну роль у виконанні функціональних завдань у складних ситуаціях. Таким чином, в поліцейських діях використовуються різні способи, але найбільш поширеним і важливим є застосування та використання вогнепальної зброї.

Нагадаємо, відповідно до чинного законодавства під поліцейською операцією слід розуміти сукупність узгоджених і взаємопов'язаних цілей, завдань, місця і часу проведення дій, обшуків, профілактичних і примусових заходів поліції, які здійснюються органами (підрозділами) поліції самостійно або за взаємодією з військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України, а в разі потреби – залучення інших військових формувань та правоохоронних органів для встановлення місцезнаходження осіб, які втекли з-під варті, конвоїв, а також озброєних осіб з погрозами зброї, а також інших осіб, які своїми діями створюють загрозу життю і здоров'ю людей або

поліцейського, військовослужбовця Національної гвардії України. Слід зазначити, що проведення цих операцій завжди передбачає застосування вогнепальної зброї та потребує відповідної професійної та психологічної підготовки поліцейських[2,с.65].

Водночас є випадки, коли поліція не була готова реагувати на застосування та використання вогнепальної зброї в надзвичайних ситуаціях. Як показує практика, це часто призводить до летальних наслідків.

Незаперечним фактом є те, що людська психіка зазнає численні зміни в реальній ситуації, але мало хто усвідомлює, наскільки глибокі та руйнівні такі прояви. Слід зазначити, що лише незначна частина поліцейських використовує технічні навички володіння вогнепальною зброєю, набуті в результаті попередньої підготовки в реальних бойових умовах.

Звісно психіка особистості при виконанні бойових завдань зі зброєю суттєво змінюється, тому необхідно використовувати психологічну, техніко-тактичну підготовку до швидкісної стрільби в умовах, наближених до бойових, і доводити їх до автоматичного виконання при використанні мультимедійних тирів зі звуковими ефектами, де в надзвичайних ситуаціях можна змоделювати певні ситуації стрільби[3,с.610].

Вважаємо, що необхідно відпрацювати практичні ситуації з бойовою зброєю та бойовими патронами, які дозволять звикнути до гучного звуку та чіткого враження від цілі. Влучний постріл і техніка його виконання безпосередньо пов'язані з етапами підготовки, до яких відносяться: психологія підготовки і психологія пострілу, техніка утримання прицілу в районі пострілу і техніка натискання на курок. Як показує досвід, точне володіння прицілом є одним з головних факторів точного пострілу. Поліцейський повинен розвивати навички, щоб вказівний палець рухався абсолютно незалежно, без найменшого руху або зміни напруги м'язів у кистці руки, що тримає пістолет, і в той же час бути психологічно впевненим у правильному виконанні своїх технічних завдань.

Переходячи до психологічних аспектів, можна виділити кілька основних причин неготовності до стрільби з вогнепальної зброї - так звані: «боязнь пострілу», «очікування пострілу», «прицілювання», це призводить до того, що працюють м'язи неконтрольовано в момент натискання курка спускового гачка. На психологічному рівні поліцейський повинен спочатку усвідомити, що для деяких людей людське життя не має цінності, і вони застосовують вогнепальну зброю проти когось, не замислюючись про це. При цьому другою передумовою досягнення правильного настрою і відмови від психології потенційної жертви є готовність до захисту та захисту від спрямованої агресії[4,с.113]. Отже, виходячи з викладеного, можна зробити висновок, що готовність працівників поліції до негайних, рішучих і високоефективних дій характеризується повним самовладанням, мобілізованістю волі і зусиль, помірним почуттям бойового азарту і відповідальності за нейтралізацію злочинних елементів, готовність

протистояти можливому правомірному використувати та застосовувати вогнепальну зброю.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII, № 40–41. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Андріяш Є.В. Особливості навчання методам ефективного застосування вогнепальної зброї та культури поведження з нею. 2019. 65с.
3. Професійно-стрілецька підготовка особового складу ОВС України у швидкісних стрілецьких вправах. 2017. 610 с.
4. Фактори підвищення ефективності процесу формування професійної підготовленості у курсантів вузу системи МВС. 1998. 113с.

Нечаєва К.С.,

головний судовий експерт відділу дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів лабораторії досліджень матеріалів, речовин і виробів Дніпропетровського НДЕКЦ МВС

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС ДОСЛІДЖЕННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН ТА ПРЕКУРСОРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

24 лютого 2022 року після тривалого нарощування кількості російських військ та визнання країною-агресором терористичних квазідержав «ДНР» та «ЛНР» як державних утворень, розпочалась повномасштабна російська інтервенція в Україну. Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64, надалі затвердженого Верховною Радою України, в державі був введений воєнний стан [1]. У відповідності до останнього уся діяльність в нашій країні спрямована на вжиття заходів, необхідних для відвернення збройної агресії та забезпечення національної безпеки, територіальної цілісності й незалежності України.

У лабораторії досліджень матеріалів, речовин і виробів Дніпропетровського НДЕКЦ МВС з моменту початку повномасштабного вторгнення російської армії на територію України суттєво збільшилось надходження матеріалів для проведення експертиз. Так, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, кількість наданих експертиз збільшилась на 2028 штук, в тому числі 650 з них надійшли з Донецької та Луганської областей.